

Nr 609

Av herr **Carbell m.fl.**, om rätt till visst avdrag vid beskattningen för värdeminskning å anordningar för vatten- och luftvård.

(Lika lydande med motion nr 528 i Första kammaren)

Vattenförbrukningen i hushåll och industrier ökar alltmer. Därmed förs allt större mängder kommunalt och industriellt avloppsvatten i mer eller mindre renat skick ut i våra sjöar, vattendrag och kustområden. Trots lagstiftning och statlig övervakningsorganisation, synes de pågående saneringsåtgärderna inte kunna balansera föroreningsökningen och än mindre åstadkomma en verklig förbättring av föroreningssituationen.

Enligt vattenvårdskommitténs slutbetänkande byggs f.n. kommunala reningsverk för ca 100 milj. kr. per år. Med denna investeringstakt räknade kommittén med att tätorternas problem skall vara »någorlunda väl lösta» vid början av 1970-talet. Att kommunerna nu kan göra så stora investeringar i reningsverk ansåg kommittén i hög grad bero på kommunernas möjlighet att uttaga kostnaderna genom särskilda avloppsavgifter enligt 1955 års lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Beträffande industrien kunde vattenvårdskommittén inte ange några investeringsuppgifter och inte heller någon tid inom vilken saneringen kan vara genomförd. Det kan därför förutsättas, att kommittén räknade med en väsentligt längre tidrymd än för kommunerna. Orsaken kan till en del vara svårigheter att finna lämpliga reningsmetoder men får i allt väsentligt bedömas vara av rent ekonomisk natur. Även om industrien intar en principiellt positiv inställning till vattenvårdande åtgärder, vilket också kommit till uttryck i en rad sammanhang, måste saneringstakten helt naturligt anpassas så, att det internationella konkurrensläget för olika branscher inte äventyras.

Näringslivets kostnader för åtgärder mot vatten- och även luftföroreningen uppgår till mycket betydande belopp. Eftersom det gäller kostnader för icke produktiva investeringar, framstår de för det enskilda företaget som särskilt betungande. Den övervägande delen av kostnaderna avser sådana arbeten för vilka avdrag vid beskattningen inte alls får åtnjutas eller åtnjutas endast i form av årliga värdeminskningsavdrag. Då det gäller kostna-

der som är avdragsgilla i form av värdeminskingsavdrag är förhållandena olika beroende på om kostnaderna avser byggnader i skatteteknisk mening eller maskiner och andra inventarier. För sistnämnda grupp tillgångar kan avskrivningsreglerna anses vara i stort sett godtagbara. Enligt vår mening talar starka skäl för att avskrivningsreglerna för byggnadsarbeten, vilka utgör ett led i vatten- och luftvården, ges en särskild behandling i skattehänseende. Exempel på sådan lagstiftning finns på några håll i utlandet; bl.a. Västtyskland och Frankrike har avdragsregler, som medger hög initialavskrivning för anläggningar avsedda för rening av avfall och utsläpp.

Vid fjolårets riksdag underströk bevillningsutskottet i anledning av då väckt motion vikten av att man med hänsyn till den stora betydelse vatten- och luftvårdsfrågan kommit att få ägnar denna fråga särskild uppmärksamhet. Enligt utskottets mening borde frågan i första hand prövas av företagskatteutredningen. Riksdagsberättelsen ger besked om att företagskatteutredningen inte kan beräknas komma med förslag under innevarande år. Frågan har enligt vår mening en sådan betydelse, att statsmakterna i avvaktan på utredningen bör söka komma fram till en provisorisk lösning.

Många skäl talar för att kostnader för vatten- och luftvård borde vara avdragsgilla på en gång vid taxeringen. Detta skulle emellertid utgöra ett visst avsteg från hittills tillämpade principer inom skattelagstiftningen. Ett i dagens läge godtagbart resultat synes kunna ernås genom att rätt införs till en förhållandevis snabb avskrivning. För att undvika gränsdragningsproblem och för att få ett materiellt tillfredsställande resultat bör man för byggnader och andra anordningar, som är avsedda för vatten- eller luftvård, tillämpa samma avskrivningstid som nu gäller för maskiner och inventarier, d.v.s. 5 år. Alla anordningar för vatten- och luftvård bör således behandlas lika och kostnaderna kunna avdras i form av årliga värdeminskingsavdrag om 20 %.

Vi vill i detta sammanhang framhålla, att praktiskt taget alla branscher inom industrien berörs av frågan om vatten- och luftvård. Det är därför av vikt att generella regler utformas; en för viss eller några få branscher speciellt avpassad teknisk lösning kan befaras leda till olikformighet.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

1. att riksdagen måtte besluta, att värdeminskingsavdrag å anordningar för vatten- och luftvård vid inkomsttaxering-
en måtte medgivas med 20 % per år; samt

2. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till här-
för erforderlig författningstext.

Stockholm den 26 januari 1966

Erland Carbell

Folke Trana

Sigrid Ekendahl

Brita Elmén

Bengt Sjönell

Eric R. Carlsson

Erik Tobé

David Gomér

Folke Björkman

Johannes Antonsson

Erik Grebäck

Mac P. Hamrin

i Kalmar

Eric W. Johanson

Ragnar Lassinantti
